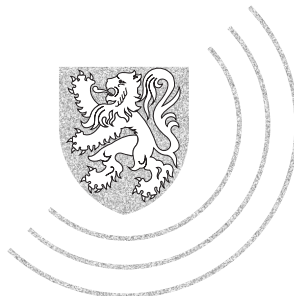


V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 2003-2004

28 april 2004

VOORSTEL VAN DECREET

**– van de heer Johan Sauwens, mevrouw Mieke Van Hecke, mevrouw Trees Merckx-Van Goey
en de heren Carl Decaluwe en Bart De Smet –**

**houdende de regeling van de erkenning en de subsidiëring van de gemeentelijke sportdiensten,
de provinciale sportdiensten, de sportdienst van de Vlaamse Gemeenschapscommissie
en het steunpunt voor de lokale en regionale openbare sport- en recreatiesector**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
uitgebracht door de heer Peter Gysbrechts**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jo Vermeulen.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Bart De Smet, mevrouw Ilse Van Eetvelde, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Karlos Callens, Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Bob Verstraete ;

de heer Wilfried Aers, mevrouw Niki De Gryze, mevrouw Hilde De Lobel ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Herman Lauwers.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heer Luc Martens, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Gilbert Vanleenhove ;

de heren Jozef Browaeys, André Denys, Jacques Devolder, Paul Wille ;

de heren Julien Librecht, Felix Strackx, Frans Wymeersch ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwkerke ;

de heer Jos Stassen ;

de heer Jan Roegiers.

Zie :

1244 (2001-2002)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

– Nr. 2 : Verslag over hoorzitting

INHOUD

	Blz.
1. Toelichting door de heer Johan Sauwens, mede-indiener	4
2. Algemene bespreking op 21 januari 2003, met minister Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden	5
3. Voortzetting van de algemene bespreking op 2 maart en 22 april 2004, met de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport	7
4. Artikelsgewijze bespreking en stemming	9
5. Eindstemming	9
Bijlage 1 : Advies van de Vlaamse Sportraad van 7 juli 2003	11
Bijlage 2 : Evolutie sportdiensten (gemeentelijk + provinciaal + vgc) op basis van gegevens van Bloso	21

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Media en Sport behandelde voorliggend voorstel van decreet op 21 januari en 11 februari 2003, en op 2 maart en 22 april 2004.

Op 21 januari 2003 werd het voorstel van decreet toegelicht door de heer Johan Sauwens, mede-indiener.

Op 11 februari 2003 werd een hoorzitting georganiseerd met vertegenwoordigers uit de sportsector.

Op 2 maart en 22 april 2004 werd het voorstel van decreet besproken en finaal gestemd.

1. Toelichting door de heer Johan Sauwens, mede-indiener

De heer Sauwens stelt dat het voorstel van decreet in grote mate gebaseerd is op het Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen, dat in juli 1997 eenparig door het Vlaams Parlement werd aangenomen. Het bouwt ook verder op het voorontwerp van decreet op het lokaal sportbeleid dat op 24 juni 2001 door de Vlaamse regering werd goedgekeurd en voor advies werd overgemaakt aan de Raad van State.

Spreker benadrukt het belang van de gemeenten en de gemeentelijke sportdiensten in het Vlaamse sportbeleid, aangezien de gemeenten in 2003 samen 228 miljoen euro zullen uitgeven voor sport en lichamelijke opvoeding. Dat is viermaal meer dan de sportbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. De uitgaven van de gemeenten variëren van 0,18 tot 127 euro per inwoner, wat zeer aanzienlijk is.

Om te komen tot een effectief en efficiënt sportbeleid, moet volgens de heer Johan Sauwens een decretaal kader ontworpen worden waarin alle actoren een duidelijk afgebakende opdracht hebben. Het uitgangspunt is dat de regelgeving moet gericht zijn op kwaliteitszorg. Er moet prioriteit worden verleend aan de jeugdsport, en iedereen die met het sportaanbod begaan is, moet inzake jeugdsport een rol spelen. Het Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen zegt dat de gemeentelijke sportdiensten daartoe een belangrijk instrument zijn omdat ze zich kunnen richten tot de niet-sportende jongeren.

Net zoals het decreet van 1995, dat nog steeds geldt, erkent het Strategisch Plan voor Sportend

Vlaanderen dat de gemeenten in het lokale sportbeleid een essentiële en meervoudige rol spelen. De gemeente is de regisseur van het sportbeleid. Ze moet niet alle rollen zelf spelen, maar moet een overzicht bewaren en coördinerend optreden. Dat betekent volgens de spreker concreet het aanbieden van sportvoorzieningen, onder meer sportinfrastructuur, de materiële en financiële ondersteuning van de verenigingen, het promoten van het invullen van nieuwe behoeften, zeker als het particuliere initiatief onvoldoende is uitgebouwd, het informeren van de bevolking en het coördineren van alle lokale initiatieven.

De gemeentelijke sportdienst voert deze opdracht uit op basis van een sportbeleidsplan dat is opgesteld in overleg met de gemeentelijke sportraad. In opdracht van toenmalig minister Luc Martens werd in 1999 een evaluatie van het huidige decreet uitgevoerd.

Volgens de heer Johan Sauwens heeft de huidige regering van bij de aanvang in 1999 gezegd dat de gemeentelijke sportdiensten een belangrijke rol te vervullen hebben binnen het drieluik waartoe zowel de federaties, het Bloso en de Vlaamse administratie en het lokale niveau behoren. Op sommige plaatsen is dat niet meer dan een loketfunctie, maar het besef groeit dat de integrale kwaliteitszorg door de gemeenten mee moet worden geschraagd. Een belangrijk principe daarbij is de subsidiariteit. Een beleid op maat van een lokale gemeenschap kan het best op lokaal niveau worden uitgetekend.

De beleidsnota Sport 1999-2004 zegt expliciet dat het aantal erkende en gesubsidieerde sportdiensten moet worden opgetrokken opdat het Vlaamse sportbeleid zoveel mogelijk burgers tot sporten zou kunnen aanzetten. In Antwerpen zijn er 31 erkende sportdiensten, in Limburg 28, in Oost-Vlaanderen 28, in Vlaams-Brabant 16 en in West-Vlaanderen 42. In 2001 beschikten dus 145 van de 308 gemeenten over een erkende en gesubsidieerde sportdienst, wat neerkomt op 47 procent van het totaal. Dat percentage verschilt van de ene provincie tot de andere : in Antwerpen is het 44 procent, in Limburg 68, in Oost-Vlaanderen 43, in Vlaams-Brabant 24 en in West-Vlaanderen 65. Het is geen toeval dat het bedrag dat per inwoner wordt uitgegeven voor sport, correspondeert met het percentage erkende gemeentelijke sportdiensten.

Het speerpunt van het Vlaamse sportbeleid bevindt zich volgens de spreker op het lokale vlak. Men kan de sport vergelijken met een boom. De kleine wortels voeden de sapstroom die uiteinde-

lijk leidt tot prachtige prestaties aan de top. Deze sportboom moet verankerd zijn in alle Vlaamse gemeenten. Men kan de gemeenten daartoe niet dwingen, maar men kan hen wel stimuleren.

De Vlaamse regering keurde op 24 juli 2001 een voorontwerp goed waarover advies werd gevraagd aan de Raad van State en aan de Vlaamse Sportraad.

Minister Bert Anciaux stelde in zijn beleidsbrief Sport 2002 dat het ontwerp nog in 2001 aan het Vlaams Parlement zou worden voorgelegd. Enkele maanden later is de minister echter tot de conclusie gekomen dat een ander systeem noodzakelijk was. Daarbij verwees hij naar de situatie in de culturele en de jeugdsector.

Spreker stelt voor om een hoorzitting te organiseren met betrokkenen uit de sportsector, de Vlaamse Sportraad, het Vlaams Instituut voor Sportbeheer (ISB) en afgevaardigden van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en de Vereniging van Vlaamse Provincies. Hij wijst er ook op dat de Vlaamse Sportraad een advies op zijn voorstel van decreet heeft uitgebracht (Advies Vlaamse Sportraad van 7 juli 2003, zie bijlage 1).

2. Algemene bespreking op 21 januari 2003, met minister Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden

Minister Vanhengel waardeert dat er een voorstel van decreet werd ingediend, maar wijst erop dat de realisatie ervan minstens 15 miljoen euro per jaar zal kosten. Men kan zich afvragen of dit de grootste prioriteit is op een ogenblik dat het einde van de legislatuur in zicht is. Daarin verschilt hij van mening met de heer Sauwens en met voormalig minister Anciaux. Hij meent dat het veel nuttiger zou zijn indien de Vlaamse overheid de beschikbare middelen zou vrijmaken om inzake infrastructuur bij te springen waar mogelijk. Hij meent dat de sportsector dergelijke inspanningen meer zou waarderen dan een decreet dat zal leiden tot de aanwerving van een aantal gemeentelijke ambtenaren.

De heer Sauwens kan zich niet voorstellen dat minister Vanhengel daarmee het standpunt van de regering zou vertolken. Dat zou impliceren dat de regering op twee jaar tijd een bocht van 90 graden heeft gemaakt.

De realisatie van dit voorstel vergt volgens spreker geen 15 miljoen euro per jaar, maar minder dan 10

miljoen euro, gespreid over meerdere jaren. Het sportbudget is minimaal in vergelijking met de andere budgetten. Met dit voorstel wil CD&V de minister trouwens steunen om het sportbudget op te trekken.

Minister Vanhengel stelt dat de heer Sauwens bij het begin van de legislatuur hardere onderhandelingen had kunnen voeren met zijn collega's over een verhoging van het sportbudget. Dan hoefde hij deze vraag nu niet te stellen.

De heer Johan Sauwens stelt vast dat de begroting voor Sport ieder jaar met 20 procent is gestegen, tot vorig jaar. Hij merkt op dat de minister slechts in 145 gemeenten een erkende lokale partner heeft om een sportbeleid te voeren, terwijl 70 of 80 procent haalbaar zou moeten zijn. De kern van het probleem is dat de administratieve formaliteiten die door het huidige decreet worden gevraagd, niet in verhouding staan tot de financiële middelen die de gemeenten kunnen krijgen. Daarom werkt voorliggend voorstel van decreet in twee richtingen : enerzijds een enorme administratieve vereenvoudiging en anderzijds het toekennen van extra middelen.

Het is overigens niet de bedoeling de kleinere gemeenten te verplichten een afzonderlijke sportfunctionaris in dienst te nemen. Er moet wel worden gestreefd naar kwaliteit. Dat zal budgettair niet makkelijk zijn, maar er is een realistisch tijdsplan om de komende drie tot vier jaar meer gemeenten te laten instappen. Daarmee zou de minister over een buitengewoon instrumentarium beschikken.

De 128 miljoen euro die door de Vlaamse gemeenten worden geïnvesteerd, zijn volgens de heer Johan Sauwens maar een klein bedrag in vergelijking met de geldstromen in het sportcircuit. De overheid moet de voorwaarden scheppen, een kader creëren en zorgen voor infrastructuur en personeel. De gemeentelijke sportdiensten vormen een cruciale schakel voor de informatiedoorstroming en sensibilisering. Bloso heeft de gemeentelijke sportdiensten nodig om in heel Vlaanderen een beleid te ontwikkelen.

Spreker meent dat men moet komen tot duidelijke opdrachten, gekoppeld aan basissubsidies voor de erkende diensten. In tegenstelling tot wat in het decreet van 1995 het geval is, wil hij dat de sportdiensten van de gemeenten, de provincies en de VGC duidelijke en gediversifieerde opdrachten krijgen, die nauw aansluiten bij de specifieke taken van de verschillende bestuursniveaus. De voorwaarden

van een bepaalde minimuminvestering en de inzet van gekwalificeerd personeel blijven behouden.

In het voorstel wordt afgestapt van de categorie-indeling op basis van de inwonersaantallen. Het aantal categorieën wordt opgetrokken van drie tot zes, gebaseerd op de indeling van de gemeenten binnen het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV), en aangevuld en verfijnd met het criterium van de inwonersaantallen. In het RSV is sprake van gemeenten die respectievelijk grootstedelijk, regionaal grootstedelijk, structuurondersteunend kleinstedelijk en kleinstedelijk op provinciaal niveau genoemd worden, en voorts van niet-genoemde gemeenten met tussen 10.000 en 20.000 inwoners en niet-genoemde van minder dan 10.000 inwoners. Die indeling biedt volgens de spreker de mogelijkheid om beter te diversifiëren dan vandaag het geval is.

Deelnemende gemeenten krijgen een vast basisbedrag, dat afhankelijk is van de categorie waartoe zij behoren. Daardoor loont het zelfs voor kleine gemeenten de moeite om onmiddellijk in te stappen. Aanvullend krijgt men vervolgens een bedrag dat gebaseerd is op het inwoneraantal. Bij het bekijken van de gemeentelijke typologie valt immers op dat centrumsteden heel wat meer investeren dan andere.

Ook nieuw is de invoering van een sportbeleidsplan voor zes jaar, met de mogelijkheid van een tussentijdse evaluatie na drie jaar. De effectmeting wordt mee opgenomen in het beleidsplan.

De heer Johan Sauwens merkt op dat er op het vlak van investeringen in sportinfrastructuur een grote verscheidenheid bestaat tussen de verschillende gemeenten. Als de minister zinnens is de Vlaamse sportinfrastructuur te helpen uitbouwen, dan zal zijn beperkte budget hem ertoe dwingen zich te concentreren op investeringen in infrastructuur van bovenlokaal of zelfs bovenprovinciaal belang. De spreker denkt daarbij aan de Gentse topsporthal en het nieuwe Vlaamse 50-meterbad dat volgens hem nodig is. Dergelijke accommodatie moet de deelname aan internationale competities op topniveau mogelijk maken. Daar liggen volgens het lid de taken van de Vlaamse overheid en niet in het in de plaats treden van de gemeenten en de provincies bij de uitbouw van sportinfrastructuur. Dat laatste leidt, gezien het beperkte budget, tot arbitraire beslissingen. Hij staat niet achter die hopeloze discussie, die heel veel kost en waarvan het rendement op Vlaams niveau moeilijk te meten is.

Minister Vanhengel vindt het evident dat de infrastructuur waarvoor de Vlaamse overheid de gehele kostprijs op zich neemt, bovenlokaal of regionaal moet zijn. Tegelijk heeft hij uit zijn contacten met de lokale overheden geleerd dat een kleine financiële stimulans of een bijdrage van de Vlaamse Gemeenschap aan een deel van een investering, tot gevolg zou kunnen hebben dat men een dossier op gang trekt dat men thans niet rond krijgt. Als hij middelen vrijmaakt voor dat soort gedeeltelijke subsidies voor infrastructuuruitbouw, verwacht hij een multiplicatoreffect van die regeling. Hij is ervan overtuigd dat de lokale overheden veeleer daarom vragen dan om een versoepeling van de regeling voor sportfunctionarissen.

De heer Johan Sauwens betwijfelt dat. Volgens hem keert men met die regeling terug naar de jaren zeventig en tachtig, waarin elke minister over een subsidiepotje beschikte, waarmee hij dan enkele gemeenten per jaar kon vooruithelpen met een cultureel centrum, een bibliotheek of een sporthal. Hijzelf stond mee aan de wieg van het Vlaams Investeringsfonds, waarin daarmee komaf werd gemaakt. De gemeentelijke autonomie werd enorm versterkt. Voortaan konden alle gemeenten trekingsrechten laten gelden op basis van objectieve criteria, terwijl voorheen een Mattheuseffect speelde ten gunste van wie de weg naar Brussel het beste kende.

Spreker vindt het goed dat de minister naar bijkomende middelen zoekt. Maar het blijft te weinig om de uitbouw van de sportinfrastructuur substantieel te ondersteunen. Zich beperken tot het provinciale niveau is een mogelijkheid, geeft de spreker toe, maar men moet zeker niet op het gemeentelijke niveau gaan werken. Dan is het einde zoek. Hij is ervan overtuigd dat zijn voorstel, gecombineerd met een versterkte aandacht voor de in het regeerakkoord beloofde inschakeling van de schoolinfrastructuur, meer effect zal hebben dan het vooruithelpen van enkele willekeurig uitgekozen gemeenten. Wel beseft hij dat die gemeenten elke bijkomende subsidiëring graag zullen aanvaarden.

Het voorliggende voorstel van decreet houdt ook een serieuze versoepeling in. Een aparte sportdienst is niet langer een voorwaarde. Die vereiste is op dit moment een hinderpaal, omdat sommige gemeenten menen dat de subsidiëring niet opweegt tegen de bijkomende personeelsuitgaven. Voor de spreker hoeft het niet langer om een afzonderlijke dienst te gaan. Ook het jaarlijkse sportpromotieplan en de jaarlijkse werkings- en financiële verslagen vallen weg. Wel moet een algemeen plan wor-

den ingediend voor de hele beleidsperiode van zes jaar. Dat kan na drie jaar bijgestuurd worden. Deze regeling is voldoende voor de kwaliteitsbevordering.

Men wil ook een startpremie van 75 procent bieden aan iedereen die wil instappen. Na het overleg met de VVSG, het Vlaams Instituut voor Sportbeheer (ISB) en de Vlaamse Sportraad, gingen overigens tientallen gemeenten hun hoop stellen op een subsidiebedrag dat zij ook reeds inschreven in hun begroting voor 2003. Er werd immers een subsidie in het vooruitzicht gesteld voor elke gemeente die een driejarig stappenplan in de richting van een eigen sportdienst indiende.

Voor het tweetalige gewest Brussel-Hoofdstad stelt het voorstel van decreet een specifieke regeling voor, met op maat van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) gesneden erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden. Verder bevat de tekst van het voorstel nog een deel over de provincies en over de erkenning en subsidiëring van een steunpunt. Volgens de heer Sauwens zou het ISB, waarin de sportfunctionarissen zelf samenwerken, die rol op zich kunnen nemen. Dat instituut profileert zich nu al sterk, zowel op bestuurlijk als inhoudelijk en sporttechnisch vlak – met onder meer studiedagen, stages en een overlegplatform – als mogelijke partner voor een actief Vlaams sportbeleid.

Tot slot vat de heer Johan Sauwens de krachtlijnen van het voorstel samen. Het biedt alle gemeenten de kans om relatief snel in de nieuwe regeling voor erkenning en subsidiëring te stappen. Administratief is er sprake van een verregaande vereenvoudiging. De genoemde bedragen per categorie zijn slechts indicatief en moeten nog aan de budgettaire mogelijkheden gerelateerd worden. In het voorstel lopen zij uiteen van 30.000 tot 100.000 euro. Sportbeleidsplannen beslaan voortaan een periode van zes jaar, wat de spreker vergelijkt met de nieuwe regeling voor de inspectie in het onderwijs. Terwijl vroeger op elk moment een inspecteur kon binnenvallen, werkt men tegenwoordig met omvattende doorlichtingen. Het komt er ook op aan dat niet zozeer klassieke ambtenaren als wel mensen die zeer veel op het veld aanwezig zijn, in de lokale driehoek tussen sportdiensten, sportverenigingen en onderwijs, aan de kwaliteitsbevordering van het Vlaamse sportlandschap werken.

3. Voortzetting van de algemene bespreking op 2 maart en 22 april 2004, met de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport

De heer Johan Sauwens verwijst naar zijn toelichting van 21 januari 2003, en de hoorzitting van 11 februari 2003. Toenmalig minister van Sport, de heer Vanhengel, was zeer terughoudend ten opzichte van voorliggend voorstel van decreet. De spreker hoopt echter dat de huidige minister de afspraken wil honoreren die werden gemaakt in het Vlaams regeerakkoord, met de nadruk op de versterking van het gemeentelijke sportbeleid.

De uitgangspunten zijn volgens de heer Johan Sauwens bekend. Slechts een op twee gemeenten in Vlaanderen beschikt over een erkende sportdienst. De erkenning en subsidiëring is erop gericht een minimum kwaliteitsdoelstelling te poneren, samen met de aanwezigheid van voldoende geschoolde trainers op het gemeentelijke niveau. Deze nadruk op de kwaliteitsbewaking van het lokale niveau is zeer belangrijk, want dit is de basis van het sportgebeuren in Vlaanderen. Daarom kan het Vlaamse sportbeleid zich niet enkel beperken tot het werken met Bloso en de sportfederaties. De basis van het sportgebeuren moet in het beleid worden geïntegreerd via sturing van de lokale clubs en de gemeentelijke sportdiensten. Een studie van de Koning Boudewijnstichting van 1996 toont aan dat de belangrijkste financiële inspanning inzake de sport wordt geleverd op het lokale vlak. Steden en gemeenten leveren globaal een inspanning die vijf maal groter is dan deze van de Vlaamse Gemeenschap. De sturing van het sportbeleid moet dus noodzakelijkerwijze gebeuren via een aansturing van de gemeentelijke sportdiensten.

Spreker is zich ervan bewust dat zijn voorstel van decreet niet zonder bijkomende middelen kan worden gerealiseerd. Hij meent echter dat het optrekken van het budget voor de sport een belangrijke doelstelling moet zijn. Indien de regering deze inspanning wil doen, zijn de middelen voor het realiseren van voorliggend voorstel van decreet automatisch gewaarborgd.

De heer Peter Gysbrechts stelt dat ook voormalig minister Vanhengel reeds sterk heeft gepleit voor het verhogen van het budget voor de sport, via zijn actie 'zet sport op 1'. Zijn fractie staat wat dit betreft als geheel achter dit pleidooi. Spreker meent

echter dat het uitbouwen van een degelijk sportbeleid, ook binnen de gemeenten, perfect kan worden gerealiseerd binnen de bestaande regelgeving.

De heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, deelt mee dat hij zelf contact heeft gehad met het ISB en de VVSG tijdens het ISB-congres Limburg. Hij stelt vast dat deze twee vertegenwoordigers van de lokale besturen een memorandum voorbereiden om een nieuw aangepast decreet mogelijk te maken. Naar aanleiding van de vele gesprekken die gevoerd worden, heeft de minister een overlegplatform “sport voor allen” opgericht waar hij alle actoren van het lokaal sportveld met elkaar verenigt. Deze bereiden ook een nota voor die zal worden meegenomen op de onderhandelings tafel van de volgende legislatuur voor het regeerakkoord.

Het heeft volgens de minister dan ook geen enkele zin en meerwaarde dat voorliggend voorstel van decreet wordt aangenomen. Ook de sector is hiervoor geen vragende partij. Een nieuw decreet op de gemeentelijke sportdiensten is trouwens zinloos, omdat men het decreet moet opentrekken naar een algemeen decreet op het lokaal sportbeleid waar alle actoren (sportclubs, gemeenten, scholen) in vervat zitten. Zo wordt ook de filosofie van het contract Jeugdsport met de idee van de gouden driehoek school-club-gemeente geïntegreerd in het decreet op het lokaal sportbeleid.

De heer Johan Sauwens wijst erop dat over voorliggend voorstel van decreet met de sector werd overlegd, en dat deze zelf vragende partij was voor de voorgestelde hervorming. Een van de belangrijkste verdiensten van zijn voorstel is dat het tweetalig gewest Brussel-Hoofdstad mee wordt ingeschakeld in het Vlaamse sportbeleid. Bovendien biedt de startpremie ook aan de kleinere gemeenten de mogelijkheid om in te stappen in het decreet.

Spreker dringt aan op een geactualiseerd overzicht van de gemeenten die sinds het van kracht worden van het decreet van 5 april 1995 op de sportdiensten een beroep deden op subsidiëring, en eventueel ook het aantal uittreedende gemeenten. Verzoeker wenst deze gegevens ook gelinkt te zien aan het aantal inwoners dat op deze wijze onder de toepassing valt van het decreet van 1995.

De heer Jo Vermeulen, commissievoorzitter, deelt mee dat hij de gevraagde gegevens bij Bloso zal opvragen (zie bijlage 2).

De heer Johan Sauwens benadrukt nogmaals dat zijn ontwerp van decreet tegemoetkomt aan een vraag vanuit de basis. Hij meent dat nu het ogenblik is gekomen dat elke fractie zijn verantwoordelijkheid opneemt betreffende de beoordeling van voorliggend voorstel van decreet.

De heer Peter Gysbrechts verwijst naar zijn vorige tussenkomsten. Zijn fractie is het niet eens met voorliggend voorstel van decreet omdat het gebaseerd is op voor het sportbeleid niet aangepaste parameters uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV), en eenzijdig is gericht op startende gemeenten. Uit de praktijk blijkt bovendien dat de huidige regeling in de praktijk wel degelijk werkt, al zijn er in de toekomst kleine bijstellingen nodig. Er is dus in de toekomst een nieuw decreet op het lokaal sportbeleid nodig, maar hieraan dient het nodige overleg vooraf te gaan. Op het ISB-congres werd reeds een memorandum voorgesteld dat momenteel door de verschillende actoren in het sportveld wordt bestudeerd. Er is bovendien het algemene engagement om tijdens de volgende legislatuur naar een bevredigende oplossing te zoeken. Het zou daarom fout zijn om nu met een gedeeltelijke oplossing uit te pakken die mogelijk een globale regeling hypothekeert.

De heer André Van Nieuwkerke meent dat voorliggend voorstel van decreet een goede denkoefening is, maar niet meer dan dat. Hij wenst de reacties uit het veld af te wachten op de studiedag van het ISB, en sluit zich aan bij het engagement om tijdens de volgende legislatuur naar een globale oplossing te zoeken. Hopelijk kunnen dan meer middelen voor het sportbeleid worden vrijgemaakt; een inspanning waartoe alle commissieleden zich engageerden. De sp.a-fractie is nu reeds akkoord met een verhoging met 2 percent, gekoppeld aan een stappenplan. Spreker hoopt dat deze middelen zullen volstaan om ook voor de gemeentelijke en provinciale sportdiensten een bevredigende oplossing uit te werken. De huidige legislatuur legde meer de nadruk op de realisatie van de bovenlokale sportinfrastructuur. Het zal de taak zijn van de volgende legislatuur om het lokale sportbeleid te structureren en te zoeken naar synergieën.

Spreker wijst op de inspanningen van de vorige en de huidige regering betreffende de sportfederaties en de sportieve vrijetijdsbesteding. Er wordt ook gewerkt aan een verbetering van het beleid inzake schoolsport en de topsportscholen. Als hierbij tijdens de volgende legislatuur ook een nieuwe visie inzake gemeentelijke en provinciale sportdiensten wordt uitgewerkt, meent de spreker dat dit voor het sportbeleid erg gunstige effecten zal hebben.

Spreker sluit zich wel aan bij de basisfilosofie van het voorstel van decreet. De voorgenomen wijziging moet echter breder worden overlegd. Bovendien is het einde van de legislatuur niet het meest geschikte ogenblik om deze wijzigingen door te drukken, daar alle budgetten reeds zijn toegewezen. In die zin is het doorschuiven van voorliggende wijzigingen naar een volgende legislatuur niet meer dan normaal.

De heer Jo Vermeulen sluit zich hierbij aan, maar hoopt dat het lokale sportbeleid in de toekomst niet in de verdrukking komt, wanneer met de mogelijke organisatie van de Olympische Spelen de topsport automatisch voor het voetlicht zal treden.

De heer Felix Strackx stelt dat de samenwerking tussen de scholen en de gemeentelijke sportdiensten reeds vrij vlot verloopt. Hij steunt dan ook voorliggend voorstel van decreet dat de gemeentelijke sportdiensten als kern van deze samenwerking wil dynamiseren.

De heer Johan Sauwens wijst erop dat zijn voorstel van decreet reeds in 2001 werd ingediend. Toenmalig minister van sport, de heer Bert Anciaux, steunde aanvankelijk het voorstel van decreet, maar wijzigde achteraf zijn standpunt. Minister Vanhengel daarentegen was helemaal tegen voorliggend voorstel van decreet. Spreker hoopte dat de huidige minister Keulen meer begrip voor het voorstel zou opbrengen.

Over de verhouding met de topsport meent de spreker dat een topsportbeleid zonder een brede recruteringsbasis tot mislukken is gedoemd. Hij betreurt dan ook dat de huidige meerderheid niet in de erkende gesubsidieerde sportdiensten wenst te investeren, aangezien zij de spil zijn van het lokale sportbeleid.

De heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, verwijst naar het memorandum van het Vlaams Instituut voor Sportbeheer (ISB) en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), waarbij ook de Stichting Vlaamse Schoolsport (SVS) en de Vlaamse Sportfederatie (VSF) hun standpunten nog moeten bekend maken. Hij erkent het belang van een brede sportbasis, en legt hier ook voortdurend de nadruk op. Vlaanderen doet het wat dit betreft echter helemaal niet slecht, want Bloso is wat dit betreft een pionier in Europa, met bijvoorbeeld de organisatie van De Gordel voor de scholen en het Sportlint. Bovendien werd het idee van de Jeugdolympiade door de minister geoperationaliseerd. Tot vandaag zijn er 274.500 deelnemende jongeren van 10 tot 14

jaar. Dit is een gigantisch succes, ondanks de zeer korte termijn waarop het moest worden geoperationaliseerd.

Eind januari 2004 heeft de minister ook het overlegplatform “sport voor allen” opgericht, om de nodige impulsen te geven aan het denkwerk inzake de toekomstige aanpassingen aan het decreet inzake het lokale sportbeleid. Hierin mag niet enkel de nadruk worden gelegd op de lokale sportdiensten. De benadering moet de ‘gouden driehoek’ in zijn geheel omvatten, namelijk de lokale sportdiensten, de scholen en de sportclubs, samen met de integratie van het Contract JeugdSport.

De minister meent ook dat het belang van de topsport voor het lokale sportbeleid niet mag worden onderschat, vanwege de aantrekkingskracht die topsporters uitoefenen op de jeugd en op beginnende sporters.

4. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Artikel 1

Dit artikel wordt zonder opmerkingen unaniem aangenomen met 12 stemmen.

Artikelen 2 tot en met 35

Deze artikelen worden zonder opmerkingen verworpen met 7 stemmen tegen 5.

5. Eindstemming

Voorliggend voorstel van decreet wordt verworpen met 7 stemmen tegen 5.

De verslaggever,

Peter GYSBRECHTS

De voorzitter,

Jo VERMEULEN

BIJLAGE 1

Bijlage 1 : Advies van de Vlaamse Sportraad van 7 juli 2003

VOORSTEL VAN DECREET

HOUDENDE DE REGELING VAN DE ERKENNING EN DE SUBSIDIËRING VAN DE GEMEENTELIJKE SPORTDIENSTEN, DE PROVINCIALE SPORTDIENSTEN, DE SPORTDIENST VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE EN HET STEUNPUNT VOOR DE LOKALE EN REGIONALE OPENBARE SPORT- EN RECREATIESECTOR

Advies van de Vlaamse Sportraad

De Vlaamse Sportraad had op 22-04-2003 een gedachtewisseling over dit voorstel van decreet met Vlaams volksvertegenwoordiger Johan Sauwens, als één van de indieners, met Stefan Ector, kabinetschef van toenmalig Vlaams minister van sport Guy Vanhengel, en met Dany Punie, voorzitter van het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid (ISB).

De Vlaamse Sportraad bracht op zijn plenaire vergadering van 07-07-2003 het volgende advies uit, op eigen initiatief.

VOORGESCHIEDENIS

Dat er anno 2003 nog geen nieuw decreet voor de sportdiensten van toepassing is, wekt verwondering. Al sedert 1998 is er immers sprake van een herziening van het decreet van 05-04-1995 houdende erkenning en subsidiëring van de gemeentelijke sportdiensten, de provinciale sportdiensten en de sportdienst van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, op zijn beurt een grondig herwerkte versie van het oorspronkelijke decreet uit 1976.

Eind 1998 geeft het Bloso, mede op verzoek van Luc Martens, toenmalig Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, opdracht aan het Interuniversitair Onderzoekscentrum voor Sportbeleid (IOS) om in 1999 een sportwetenschappelijk onderzoeksproject uit te voeren met als thema:

Een evaluatie van de werking en uitvoering van het decreet op de gemeentelijke en provinciale sportdiensten en een analyse van de knelpunten bij de implementatie van de kwaliteitszorg.

Voor dat onderzoeksproject trekt het Bloso 3 miljoen BEF uit.

Begin 2000, zodra het IOS-rapport beschikbaar is, stelt Johan Sauwens, toenmalig Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, een werkgroep samen met als opdracht om, uitgaande van de IOS-bevindingen, de krachtlijnen uit te tekenen voor een nieuwe regelgeving voor de sportdiensten.

Paul De Knop zit de werkgroep voor. Afgevaardigden van het kabinet van de minister, de Bloso-administratie, het IOS, het ISB, de VGC, de VVSG, de VVP, maken van de werkgroep deel uit. Nooit eerder is het veld zo nauw bij de voorbereiding van een sportdecreet betrokken.

Vlaams minister Johan Sauwens vraagt op 18-04-2001 advies aan de Vlaamse Sportraad over een ontwerp van decreet dat op de voorstellen van de werkgroep is gebaseerd:

Ontwerp van decreet houdende de regeling van de erkenning en de subsidiëring van de gemeentelijke sportdiensten, de provinciale sportdiensten, de sportdienst van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de ondersteuningsstructuur voor de lokale en regionale openbare sport- en recreatiesector.

De Vlaamse Sportraad heeft op 04-05-2001 een gedachtewisseling over het ontwerp met leden van de voorbereidende werkgroep en met andere mensen uit de praktijk.

De Vlaamse Sportraad brengt op zijn plenaire vergadering van 11-05-2001 advies uit over het ontwerp (*document 86-04*).

De dag dat de Vlaamse Sportraad advies uitbrengt, raakt bekend dat Bert Anciaux tot Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking is aangesteld, in opvolging van Johan Sauwens.

Al gauw blijkt dat Bert Anciaux en zijn kabinetschef Bart Caron, er heel andere ideeën op nahouden over de regelgeving voor de sportdiensten. Het ontwerp van decreet van Johan Sauwens, hoewel zonder fundamentele opmerkingen van de Raad van State teruggekeerd en op 24-07-2001 principieel door de Vlaamse regering goedgekeurd, moet totaal worden herwerkt. De regelgeving uit de cultuursector zal daarvoor model staan.

In 2002, wanneer Guy Vanhengel tot Vlaams minister van Sport en Brusselse (later Hoofdstedelijke) Aangelegenheden wordt aangesteld, in opvolging van Bert Anciaux, heeft de laatstgenoemde nog geen nieuw decretaal initiatief genomen.

Johan Sauwens dient als Vlaams volksvertegenwoordiger zijn vroegere ontwerp van decreet, enigszins herwerkt, op 12-06-2002 als voorstel van decreet in bij het Vlaams Parlement.

De commissie voor Cultuur, Media en Sport van het Vlaams Parlement houdt op 11-02-2003 een hoorzitting over het voorstel. De respons uit het veld is positief. Vooral de incentives voor startende gemeenten worden gunstig onthaald.

Op het moment dat de Vlaamse Sportraad dit advies uitbrengt, is Guy Vanhengel alweer opgevolgd door Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport. Hoe de nieuwe minister tegen een eventuele nieuwe regelgeving voor de sportdiensten aankijkt, is nog niet duidelijk.

ALGEMEEN

Het advies van de Vlaamse Sportraad over het ontwerp uit 2001, was in het algemeen erg positief. De voorbereidende werkzaamheden werden een model genoemd voor de manier waarop een sportdecreet tot stand kan komen. Dat er heel wat overleg aan het ontwerp voorafging, vond men duidelijk merkbaar. Het ontwerp was beleidsmatig goed doordacht. De kennis van de administratie en de ervaring uit het veld waren erin verweven.

De Vlaamse Sportraad vond het goed dat het decreet uit 1995 niet werd opgekalefaterd, maar volledig werd herschreven, met een duidelijker tekst tot gevolg.

De Vlaamse Sportraad ziet geen reden waarom zijn positieve vaststellingen bij het ontwerp van toen, niet zouden gelden voor het voorstel van nu. Het gaat in grote lijnen om dezelfde tekst. Het voorstel van decreet knoopt opnieuw aan bij de resolutie over de krachtlijnen voor een Strategisch Plan voor de Sport, op 10-07-1997 unaniem door het Vlaams Parlement aangenomen, en bij het Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen, op 17-12-1997 door de Vlaamse regering goedgekeurd. Er wordt rekening gehouden met de bevindingen van het IOS-onderzoek uit 1999 en met de voorstellen van de voorbereidende werkgroep die, onder het voorzitterschap van Paul De Knop, in 2000 een aanmerkelijke hoeveelheid expertise bijeenbracht. Het advies van de Vlaamse Sportraad over het ontwerp uit 2001, wordt eveneens in aanmerking genomen. Het voorstel past daarenboven in de beleidsnota Sport 1999-2004.

Of dit nieuwe voorstel van decreet in het Vlaams Parlement een kans maakt, doet voor de Vlaamse Sportraad niet ter zake. Wat telt, is de inhoud. Het voorstel bevat een aantal sterke punten waar men niet naast kan kijken.

KRACHTLIJNEN

Het voorstel van decreet neemt de voornaamste doelstellingen en krachtlijnen over van het ontwerp van decreet uit 2001.

- Erkenning en subsidiëring van méér gemeentelijke sportdiensten, om zoveel mogelijk gemeenten bij het Vlaamse sportbeleid te betrekken.
- Duidelijke opdrachten en minimumsubsidies voor sportdiensten.
- Meer gedifferentieerde subsidiëring, met eigen subsidieregelingen voor de sportdiensten van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en van de Brusselse gemeenten.
- Transparantie in de subsidiëring, met een basissubsidie per categorie, aangevuld met een subsidie per inwoner.
- Startsubsidies voor gemeenten die een sportdienst oprichten.
- Verhoging van de kwaliteitszorg in de sportdiensten.
- Vergaande deregulering en responsabilisering.
- Erkenning en subsidiëring van een steunpunt.

STARTSUBSIDIES

In zijn advies over het ontwerp van decreet uit 2001, toonde de Vlaamse Sportraad zich bepaald enthousiast over de subsidies voor startende gemeenten. De startsubsidies blijven in dit voorstel van decreet één van de aantrekkingspunten. Ze moeten de gemeenten over de streep halen die nog geen erkende en gesubsidieerde sportdienst hebben. Dat is bijna de helft van alle Vlaamse gemeenten.

Gemeenten	Tot	Erk	% Erk	Subs	% Subs	Niet erk	% Niet
Limburg	44	33	75,00	30	68,18	11	25,00
West-Vlaanderen	64	44	68,75	41	64,06	20	31,25
Antwerpen	70	37	52,86	34	48,57	33	47,14
Oost-Vlaanderen	65	32	49,23	29	44,62	33	50,77
Vlaams-Brabant	65	22	33,85	21	32,31	43	66,15
	308	168	54,55	155	50,32	140	45,45

Ter illustratie: op 01-01-2003 was de situatie als volgt.

De decreten uit 1976 en 1995 betekenden voor het lokale sportbeleid een enorme hefboom. Ze verhoogden de dynamiek van het lokale sportbeleid en de graad van professionalisering. Toch voelt een groot aantal gemeenten zich nog altijd niet aangesproken. Weliswaar zijn er grote verschillen per provincie. Limburg en West-Vlaanderen hebben veruit het grootste aantal erkende en gesubsidieerde gemeentelijke sportdiensten, Vlaams-Brabant vertoont de meeste witte vlekken.

Het voorstel van decreet houdt de drempel voor starters dermate laag, dat het tientallen nieuwe gemeenten moet kunnen overtuigen. Dat zal de coherentie van het lokale sportbeleid in de hand werken. Op het lokale vlak hebben gemeenten immers een belangrijke coördinerende rol, in samenwerking met de sportclubs en de scholen.

De samenwerking tussen de lokale actoren heeft bovendien een gunstige invloed op de kwaliteit van het sportaanbod. Gemeenten met een erkende gemeentelijke sportdienst zijn ook een belangrijke gesprekspartner voor de Vlaamse overheid. Het lokale sportbeleid is dus een wezenlijke hoeksteen van het Vlaamse sportbeleid.

Het opstarten van een gemeentelijke sportdienst geeft het lokale sportgebeuren een onmiskenbaar sterke impuls. De mogelijkheid om de startsubsidies van het 3^{de} jaar niet uit te betalen of terug te vorderen, vormt voor gemeenten met een startende sportdienst een extra stimulans om een definitief erkenningsdossier in te dienen.

Ook positief in dit voorstel van decreet is dat aangrenzende gemeenten samen een intergemeentelijke sportdienst op kunnen richten. Dat intensiveert de bestaande intergemeentelijke clubwerking en helpt problemen rond infrastructuur oplossen.

Toch worden gemeenten die zich verenigen, in dit voorstel van decreet niet echt beloond.

Er zijn geen incentives, zoals voor sportfederaties die samen willen gaan. Intergemeentelijke samenwerking had bijvoorbeeld gepromoot kunnen worden via projectsubsidies — in de tijd beperkt, teneinde het doel om meer gemeenten te erkennen, niet onderuit te halen.

Het IOS-rapport uit 2000 schoof degressieve subsidiëring van erkende gemeenten als mogelijkheid naar voren om de subsidiëring van nieuwe gemeenten mogelijk te maken.

De voorbereidende werkgroep verkoos die weg niet te volgen. Om meer gemeenten aan te trekken, zijn er meer subsidies nodig, zo vond men. Ook de indieners van dit voorstel van decreet kozen voor een budgetverhoging. De Vlaamse Sportraad onderschrijft die keuze.

FINANCIERING

De financiering van dit voorstel van decreet moet nog verder worden onderzocht. Als alle gemeenten toetreden, is er volgens de indieners 15 miljoen euro nodig. In de huidige economische context geen evidentie. Maar de indieners maken zich sterk dat het bedrag geleidelijk kan worden opgebouwd. Bovendien is de kans klein dat alle gemeenten zonder erkende sportdienst, tegelijk toetreden.

De subsidies voor de sportdiensten blijven overigens aan de lage kant in vergelijking met wat in andere sectoren wordt gespendeerd, bijvoorbeeld in de cultuursector. Anderzijds betekenen de relatief kleine bedragen nog altijd een grote stimulans voor het gemeentelijke sportbeleid. Uit onderzoek blijkt bovendien dat gemeenten met een gesubsidieerde sportdienst, méér éigen middelen in de sport investeren. Sportfunctionarissen slagen er blijkbaar in om in hun gemeente een plaats voor de sport te verwerven, op de begroting zowel als op het terrein.

GERICHTE SUBSIDIËRING

De subsidie voor de sportdiensten staat niet in verhouding tot de taakomschrijving die het voorstel van decreet hen oplegt. Voor enkele procenten financiële steun ten opzichte van de gemeentelijke of provinciale begroting, wil de Vlaamse overheid nagenoeg de totale sportieve werking van gemeenten en provincies superviseren. Dat komt niet alleen betuttelend over, het risico bestaat ook dat structuren hun werking op de subsidiëring af gaan stemmen. Dat zou een ongezonde situatie zijn. Alles willen superviseren, lijkt daarenboven strijdig met de gemeentelijke en provinciale autonomie. Toegegeven, het gaat om elementaire opdrachten. In een gemeente kan het voor een sportdienst zelfs een wapen zijn om een duidelijke decretale taakomschrijving te hebben. Maar de graad van invulling wordt beter per gemeente en per provincie afgewogen. Een verduidelijking in die zin is wenselijk in de uitvoeringsbesluiten. Wat voor de subsidiërende overheid vooral telt, is het beleidsplan. Een mogelijk alternatief is meer gericht subsidiëren, bijvoorbeeld door accenten te leggen: sportpromotie, kwaliteitszorg, ...en vooral via projectsubsidies.

PROJECTSUBSIDIES

De Vlaamse Sportraad vindt het vreemd dat de projectsubsidies, voorzien in het ontwerp van decreet uit 2001, uit dit voorstel van decreet zijn verdwenen. De positieve ervaringen met het *Contract JeugdSport* bewijzen dat het systeem van projectsubsidies in de gemeenten wérkt. In dit decreet projectsubsidies voorzien, creëert de mogelijkheid om de huidige niet decretale subsidies voor het *Contract JeugdSport*, een decretale basis te geven. Dat verhoogt de aantrekkingskracht van het decreet voor niet erkende gemeenten. Voor gemeenten zijn projectsubsidies een geschikt beleidsinstrument, zeker als daar een resultaatsverbintenis aan is gekoppeld.

RESULTAATSMETING

Als subsidiëring een beleidsinstrument is, moet worden bekeken of de doelstellingen worden gehaald. Voor zover geweten, is nog niet onderzocht of de participatiegraad in gemeenten met een erkende en gesubsidieerde sportdienst hoger ligt, bijvoorbeeld bij de jeugd. De continuïteit in het beleid en de opvolging van campagnes en acties is in die gemeenten wel groter, zo wordt aangenomen. Sportclubs worden er ook beter begeleid, zo kan uit een recente rondvraag van de Vlaamse Sportfederatie worden afgeleid. Maar dat werd nooit wetenschappelijk onderzocht of in kaart gebracht. Het is nuttig om het effect en de efficiëntie van de subsidiëring van sportdiensten verder te onderzoeken.

De erkenning van een sportdienst is geen garantie voor een krachtadig sportbeleid. De Vlaamse Sportraad stelt vast dat erkende sportdiensten in sommige gemeenten uitstekend werk leveren, terwijl in andere gemeenten met een sportdienst nauwelijks enige activiteit te bespeuren valt. Veel hangt blijkbaar van de persoonlijke inzet af van de sportfunctionaris. Op congressen en studiedagen loopt men vaak dezelfde sportfunctionarissen tegen het lijf. Sportfunctionarissen moeten nochtans een minimum aantal bijscholingen volgen, door de administratie gecontroleerd. Van begrotingen, rekeningen, beleidsplannen, jaarverslagen van de sportdiensten, wordt eveneens verondersteld dat ze door de administratie worden nagekeken. Een gemeente moet ten minste evenveel voor de sport uitgeven als ze subsidies ontvangt. Maar dat alles op papier in orde is, is blijkbaar geen garantie dat er op het terrein iets gebeurt. Als de lokale sportbeoefening er niet beter van wordt, heeft het weinig zin om sportdiensten te subsidiëren.

GOEDE VOORBEELDEN

Dat sommige sportdiensten niet naar behoren functioneren, kan verschillende oorzaken hebben. Gebrek aan initiatief of inzet van de sportfunctionaris is één mogelijkheid. In andere gevallen willen de burgemeester of de sportschepen niet mee. Wellicht speelt ook het gebrek aan concurrentie. Sportdiensten zijn, in tegenstelling tot veel sportfederaties, niet concurrentieel, aangezien ze zich elk tot een eigen publiek richten.

Op veel factoren die de werking van een sportdienst beïnvloeden, heeft de controlerende administratie geen vat. Bijvoorbeeld op de kwaliteit van het personeel dat gemeenten en provincies in dienst nemen. Wat de administratie wel kan doen, is een catalogus van *good practices* aanleggen, voorbeelden van goede werking waar alle sportdiensten hun voordeel mee kunnen doen. De administratie kan er ook op toezien dat de beleidsplannen van sportdiensten duidelijke doelstellingen en meetbare objectieven bevatten, zodat na een afgesproken termijn kan worden bepaald of het doel werd bereikt. De administratie kan, samen met het ISB, wellicht ook voor meer coaching zorgen.

ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING

Administratieve vereenvoudiging is een topprioriteit van de Vlaamse regering. Administratie verlichten, staat ook als streefdoel in het Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen. Dit voorstel van decreet gaat de goede kant op. Met de schrapping van het jaarlijkse promotieplan, verdwijnt de verwarring tussen beleidsplan en promotieplan. Dat de looptijd van het beleidsplan tot 6 jaar wordt verlengd (5 jaar voor de bovenlokale opdrachten van de Vlaamse Gemeenschapscommissie), met een mogelijke evaluatie en bijsturing na 3 jaar, betekent niet alleen een verlichting van de administratie, het biedt vooral meer mogelijkheden voor langetermijnwerking. Het is ook goed dat de bestedingsmaxima verdwijnen en dat er minimale subsidiebedragen worden ingeschreven. Alleen hadden die bedragen beter in een uitvoeringsbesluit gestaan. Positief is verder dat infrastructuur geen doorslaggevend criterium meer is voor erkenning en subsidiëring. Meteen verdwijnt het probleem van de correctiefactor, die in het verleden vaak voor discussie en herberekening van de subsidies zorgde. Dat speelt misschien in het nadeel van gemeenten die zwaar in infrastructuur investeerden. Maar voor minder vermogende gemeenten waren sommige infrastructuurnormen moeilijk haalbaar.

Kleinschalige infrastructuur, die bij voorkeur in partnership wordt opgericht, wordt met dit voorstel een stuk aantrekkelijker.

Administratieve vereenvoudiging hangt vooral van de uitvoeringsbesluiten af. Het bestaande uitvoeringsbesluit voor de sportdiensten is zo complex dat het jaren duurde om de interpretatieverschillen op te lossen. Het kan dus wellicht eenvoudiger.

Over administratieve vereenvoudiging komen er tegenstrijdige signalen uit het veld. Sommige actoren dringen op meer autonomie aan, andere verkiezen gedetailleerde wetteksten en uitgebreide richtlijnen. Het komt er voor de wetgever op aan om de gulden middenweg te vinden, met richtlijnen die het mogelijk maken om op lokale toestanden in te spelen.

CONVENANTEN

Dit voorstel van decreet mag dan al een stap zetten naar administratieve vereenvoudiging, het blijft vrij gedetailleerde condities opleggen, met het risico van inbreuken op de gemeentelijke en provinciale autonomie. In die zin is een decreet zoals nu voorligt, een beetje achterhaald. De tendens is wederzijdse verplichtingen vastleggen in contracten of convenanten, zoals hier trouwens wordt voorgesteld voor de lokale opdrachten van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en voor het steunpunt. Het grote voordeel is dat die contracten of convenanten op de lokale situatie kunnen worden afgestemd. De sportieve behoeften van een landelijke gemeente zijn niet die van een grote stad. Voor de toekomst moet in die richting worden gedacht.

BRUSSEL

De Vlaamse Sportraad steunt elk initiatief dat de Vlaamse sportbeoefenaars in en rond Brussel, nauwer bij het Vlaamse sportbeleid wil betrekken. Dit voorstel van decreet moet in de Brusselse gemeenten structurele veranderingen teweeg helpen brengen. Dat kan alleen als de subsidies effectief bij de Vlaamse sportbeoefenaars terechtkomen. De Vlaamse Gemeenschapscommissie speelt daarin een cruciale rol. De ervaring leert dat Franstaligen zeer vindingrijk zijn als het erop aankomt Vlaamse centen naar zich toe te halen. Daarom is het beter dat de Vlaamse overheid niet met afzonderlijke gemeenten, maar uitsluitend via de Vlaamse Gemeenschapscommissie werkt. De Vlaamse Gemeenschapscommissie is er voor de gemeenten. Op de Brusselse gemeenten heeft de Vlaamse Gemeenschap geen vat. Controleren kan daar niet en is trouwens niet voorzien. Dat de taak van de Vlaamse Gemeenschapscommissie in bovenlokale opdrachten en lokale opdrachten wordt gesplitst, is overigens goed bekeken.

STEUNPUNT

De Vlaamse Sportraad vindt het logisch dat dit voorstel van decreet in de erkenning en subsidiëring voorziet van een steunpunt voor de sportdiensten. Zo'n steunpunt heeft een analoge taak te vervullen als de Vlaamse Sportfederatie voor de erkende Vlaamse sportfederaties.

Het ontwerp van decreet uit 2001 noemde het ISB (Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid) bij naam als ondersteuningsstructuur voor de lokale en regionale openbare sport- en recreatiesector. Het nieuwe voorstel noemt geen organisatie bij naam voor de functie van steunpunt. Zo komt het gelijkheidsbeginsel niet in het gedrang, mocht er meer dan één organisatie aan de voorwaarden voor een steunpunt voldoen.

Het ISB is één van de bonden voor vormingswerk die momenteel een niet decretaal geregelde subsidie krijgen. Niet decretaale subsidies geven geregeld aanleiding tot opmerkingen van het Rekenhof. Dit voorstel van decreet komt aan de opmerkingen van het Rekenhof tegemoet.

ARTIKELSGEWIJS

Voor de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet verwijst de Vlaamse Sportraad, mutatis mutandis, naar zijn advies over het ontwerp van decreet uit 2001 (*document 86-04*).

Er zijn wel enkele verschillen tussen de toelichting en de artikels.

- De toelichting zegt onder punt 4 van de krachtlijnen (Subsidies voor gemeenten die een sportdienst oprichten): *Het personeel dient aan een aantal kwaliteitseisen te voldoen maar krijgt wel drie jaar de tijd om het getuigschrift sportfunctionaris te behalen.* In de artikels is daar niets over te vinden.
- De commentaar bij artikel 13 zegt: *De startsubsidies voor de werking van de eerste 3 jaar zijn terugvorderbaar of worden niet uitbetaald indien de startende gemeente geen erkenningsdossier indient of indien de ingediende erkenningsaanvraag niet leidt tot een erkenning.* Terwijl in artikel 13: *Als door de gemeente met een startende sportdienst geen erkenningsdossier wordt ingediend voor het verkrijgen van een erkenning na het derde jaar werking als startende gemeente of als het erkenningsdossier niet leidt tot een erkenning, worden de startsubsidies van het derde jaar niet uitbetaald of worden ze teruggevorderd.* Idem voor artikel 28.

BESLUIT

Het lijkt geen twijfel dat dit voorstel van decreet, mocht het worden goedgekeurd, zijn voornaamste doelstelling haalt en dus meer gemeenten bij het Vlaamse sportbeleid betreft. De gedifferentieerde subsidiëring biedt daartoe alle kansen.

MINDERHEIDSSTANDPUNT

Één lid blijft principieel gekant tegen erkenning en subsidiëring van provinciale sportdiensten. De provincies hebben geen enkele zin meer als tussenstadium in het beleid en ze zijn ook relatief rijker dan de Vlaamse overheid, aldus het lid, dat voor de volgende regeling pleit:

- de Vlaamse overheid subsidieert de Vlaamse structuren;
- de provinciale overheid subsidieert de provinciale structuren;
- de gemeentelijke overheid subsidieert de gemeentelijke structuren.

Alleen op die manier kan er sprake zijn van een transparant subsidiebeleid.

SLOTBEDENKING

Dat dit voorstel van decreet niet in projectsubsidies voorziet, doet binnen de Vlaamse Sportraad enkele principiële vragen rijzen. Misschien is het voorstel, zoals het ontwerp dat eraan ten grondslag lag, nog te veel volgens het stramien van de erkenning en subsidiëring van de sportfederaties opgebouwd. Dat sportfederaties werkingssubsidies krijgen, is verdedigbaar. Sommige sportfederaties zouden zonder werkingssubsidies wellicht niet overleven. Voor de gemeenten ligt dat anders. Startende gemeenten hebben zonder enige twijfel behoefte aan structurele subsidies. Maar veel andere gemeentelijke overheden zijn na bijna 30 jaar bewustmaking, vooral door het decreet van 1976, sportief volwassen geworden. Ze hebben eigen infrastructuur en personeel. In veel gemeenten met een eigen sportdienst, is sport een verworvenheid die autonoom overeind kan blijven. Is het in het huidige bestuurlijke landschap, met drie volwaardige bestuursniveaus, nog logisch dat één overheid werkingssubsidies toekent aan andere overheden? Is het niet achterhaald dat Vlaanderen werkingssubsidies voor sport toekent aan steden als Gent en Antwerpen, of aan provincies? Van Toerisme Vlaanderen, ook een Vlaamse Openbare Instelling, krijgen gemeenten géén werkingssubsidies. De provincie West-Vlaanderen van haar kant geeft werkingssubsidies aan provinciale sportfederaties, sportorganisaties en burensportdiensten, maar niet aan gemeenten.

Voor lokale besturen lijken projectsubsidies de aangewezen beleidstechniek. De Vlaamse Sportraad beseft dat dit een principiële kwestie is, die dit voorstel van decreet en zelfs de sportsector overstijgt. Immers, de cultuur- en welzijnssector kennen op dezelfde wijze werkingsmiddelen toe als de sportsector. Bovendien zijn daar veel grotere bedragen mee gemoeid dan in de sport. De sport staat nog voor een grote inhaaloperatie. De discussie moet dus domeinoverschrijdend worden gevoerd. Ze vergt een nieuw conceptueel denken over het Vlaamse subsidiebeleid. De bovenstaande visie sluit wel aan bij het subsidiebeleid in omliggende landen.

Prof. Bart Vanreusel, *voorzitter van de Vlaamse Sportraad*

Sonia Vanden Broeck, *ondervoorzitter*

Frank Bulcaen, Paul Cleynhens, Cyriel Coomans, Kristine De Martelaer, Patrick Dobbelaere, Geert Goubert, Marc Gysels, Jan Korthoudt, Philippe Mees, Ingrid Peeters, Eric Swinnen, Martine

Verheyen, Jan Verschraegen, *leden*

Lieven De Clercq, *secretaris*

VLAAMSE SPORTRAAD

Zandstraat 3 - 1000 Brussel

T 02 209 46 11 - F 02 209 46 15

E-mail: lieven.de_clercq@bloso.be

BIJLAGE 2

Bijlage 2

**Evolutie sportdiensten
(gemeentelijk + provinciaal+vge)
op basis van gegevens van Bloso**

Jaar	Aantal erkende Sportdiensten (incl.prov/vgc)	Aantal gesubsidieerde sportdiensten (incl.prov/vgc)	Inwoners erkende en gesubs. gem.sportdiensten	Inwoners niet erkende gem.sportdiensten	Aantal gesubs. Sportfunctionarissen (personen) (incl.prov/vgc)	Aantal gesubsidieerde VTE (incl.prov/vgc)	Subsidie
1996	162	145			200		BEF 82.000.000
1997	165	150			221	217,30	BEF 120.000.000
1998	165	152			225	223,00	BEF 121.500.000
1999	165	151	3.958.941		224	221,25	BEF 122.800.000
2000	153	145	3.884.251		219	215,80	BEF 193.000.000
2001	162	151	4.043.584		233	229,80	BEF 199.500.000
2002	167	158	4.261.537	1.706.537	241	237,97	€ 5.090.000
2003	174	161	4.410.954	1.584.599	254	246,53	€ 5.316.000
2004	185	172 (onder voorbehoud RVB sep 04)					€ 5.755.000